EKONOMETRIA

PROJEKT ZALICZENIOWY: BUDOWA MODELU EKONOMETRYCZNEGO

W projekcie zaliczeniowym z Ekonometrii każda grupa ma za zadanie zebrać dane, zbudować na ich podstawie model ekonometryczny oraz zweryfikować poprawność tego modelu. Model może zostać zbudowany na podstawie **danych przekrojowych** lub **szeregów czasowych.**

Przykładowe tematy projektów (zarówno na danych przekrojowych, jak i szeregach czasowych) zostały zamieszczone w osobnym pliku.

Projekt powinien mieć formę sprawozdania, które będzie zawierało stronę tytułową, spis treści, wprowadzenie z celem projektu, część empiryczną oraz podsumowanie.

Projekt zaliczeniowy należy opracować **samodzielnie** lub **w grupach maksymalnie dwuosobowych**. Na platformę należy przesłać trzy pliki: PDF zawierający sprawozdanie, plik z kodem oraz plik z danymi. Proszę o nazwanie plików zgodnie ze wzorem: **Nazwisko1_Nazwisko2_projekt**.

W części empirycznej powinny znaleźć się następujące elementy:

- 1. Prezentacja i opis danych
  - Opis wykorzystywanych danych i ich źródło.
  - Analiza podstawowych statystyk (np. średnia, odchylenie, kurtoza, skośność, współczynnik zmienności).
  - Analiza współczynników korelacji pomiędzy zmiennymi.
  - Wykresy zależności pomiędzy zmiennymi.
- 2. Odpowiednie przygotowanie danych (jeśli będzie taka konieczność)
  - Badanie stacjonarności zmiennych i eliminacja niestacjonarności (w przypadku szeregów czasowych).
  - Logarytmowanie.
  - Eliminacja wartości odstających.
- 3. Zastosowanie wybranej metody doboru zmiennych do modelu (np. metoda Hellwiga, metoda krokowa wsteczna)
- 4. Budowa modelu
- 5. Weryfikacja poprawności modelu
  - Badanie normalności rozkładu reszt.
  - Testowanie autokorelacji (w przypadku modelu budowanego na szeregach czasowych).
  - Badanie heteroskedastyczności.
  - > Testowanie współliniowości (VIF).
  - Testowanie stabilności parametrów modelu (test Chowa).
  - Testowanie stabilności postaci analitycznej modelu (test Ramsey'a RESET, test liczby serii).
  - Badanie efektu katalizy.
  - Badanie koincydencji.

W przypadku, gdy któryś z testów zwróci niepożądany rezultat należy przekształcić model (np. dokonać pewnych transformacji zmiennych, wybrać inny podzbiór zmiennych objaśniających, wyeliminować którąś ze zmiennych, spróbować usunąć autokorelację/heteroskedastyczność). Może nie udać się znaleźć modelu, który spełniał będzie wszystkie założenia. Ważne, by podjęta została próba poradzenia sobie z problemem.

- 6. Prezentacja ostatecznej postaci modelu i jego ocena.
  - Ocena istotności zmiennych (test t-Studenta i test Walda).
  - Ocena współczynnika determinacji.
  - Interpretacja parametrów modelu.
- 7. Wyznaczenie prognozy punktowej. Obliczenie względnego błędu prognozy EX POST.

Podpunkty 3-6 należy wykonać na zbiorze uczącym, a podpunkt 7 na zbiorze testowym.

Wszystkie zamieszczone w sprawozdaniu wyniki powinny zostać odpowiednio skomentowane, zinterpretowane. Należy krótko odnieść się także do części teoretycznej przeprowadzanych testów (do czego służą i jakie są ich hipotezy).